

باغبانی عمومی

General Horticulture

عنوان درس به فارسی: باغبانی عمومی	تعداد واحد ۳ تعداد ساعت ۶۴	نوع واحد	تخصصی	۲ واحد نظری ۱ واحد عملی	دروس پیش نیاز: ندارد
عنوان درس به انگلیسی: General Horticulture	آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐			

هدف: شناسایی انواع گیاهان باغبانی، آشنایی با نحوه کاشت، تأسیسات، ادوات باغبانی و ...

سرفصل درس:

نظری: تاریخچه و اهمیت محصولات باغبانی - طبقه‌بندی گیاهان باغبانی - تأسیسات و ادوات باغبانی - ازدیاد نباتات باغبانی - هورمون‌ها و مواد تنظیم کننده رشد - اصول هرس و تربیت درختان میوه - گروه‌بندی مناطق مهم کشت درختان میوه در دنیا و ایران و مهمترین ارقام مورد استفاده - روش‌های ازدیاد، کاشت، داشت و برداشت چند میوه مهم (سردسیری، نیمه گرمسیری و گرمسیری) گروه‌بندی مناطق مهم کشت سبزی‌ها در دنیا و ایران و مهمترین ارقام مورد استفاده - روش‌های ازدیاد، کاشت، داشت و برداشت تعدادی از سبزیهای مهم برگی، ریشه‌ای، غده‌ای، میوه‌ای و دانه‌ای، گروه - بندی نباتات زینتی - روش‌های ازدیاد، کاشت، داشت و برداشت چند گیاه زینتی مهم منطقه.

عملی: شناسایی درختان میوه - سبزی‌ها و نباتات زینتی مهم مورد استفاده در ایران - ازدیاد، کاشت، داشت و برداشت چند میوه سبزی و گل - بازدید از مراکز تولید محصولات باغبانی.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
٪۱۵	٪۳۵	آزمون‌های نوشتاری (٪۵۰)	—
٪۱۰	٪۲۰	عملکردی (٪۴۰)	٪۳۰

منابع:

- ۱- عدالت، ع. تقی‌لو، ح. ۱۳۸۷، باغبانی عمومی، آوای نور.
- ۲- خوشخوی، م. ۱۳۸۷، اصول باغبانی، انتشارات دانشگاه شیراز.

باغبانی عمومی

مهندس حیدر تقی لو

مهندس علی عدالت

اصول باغبانی

دکتر مرتضیٰ خورشیدی
دکتر یزدان شمیمانی
دکتر ایرج روحانی
دکتر شایسته الله کشکی

چاپ نوزدهم
۱۳۸۹

تاریخچه

پیدایش باغبانی

👉 کشت گسترده با کار و بازده نسبتاً کم (Extensive culture) معادل **زراعت**
👉 کشت متراکم با مراقبت زیاد و محصول بیشتر (Intensive culture) معادل **باغبانی**

😊 تقسیم بندی گیاهان به دو شاخه **زراعت (Agronomy)** و **باغبانی (Horticulture)**
بر اساس عوامل زیر انجام می شود:

❖ الف) میزان کار مورد نیاز و بازده محصول در واحد سطح

❖ ب) نحوه مصرف محصولات تولید شده

❖ ج) عرف و عادت محلی

با توجه به این سه عامل در بسیاری از موارد تفاوت مشخصی بین محصولات زراعی و باغی وجود ندارد و هیچ یک از عوامل فوق به تنهایی برای تعیین این که یک محصول متعلق به گروه زراعت و یا باغبانی باشد، کفایت نمی کند.

به این دلیل امروزه باغبانی را بر اساس **گیاهانش** تعریف می کنند

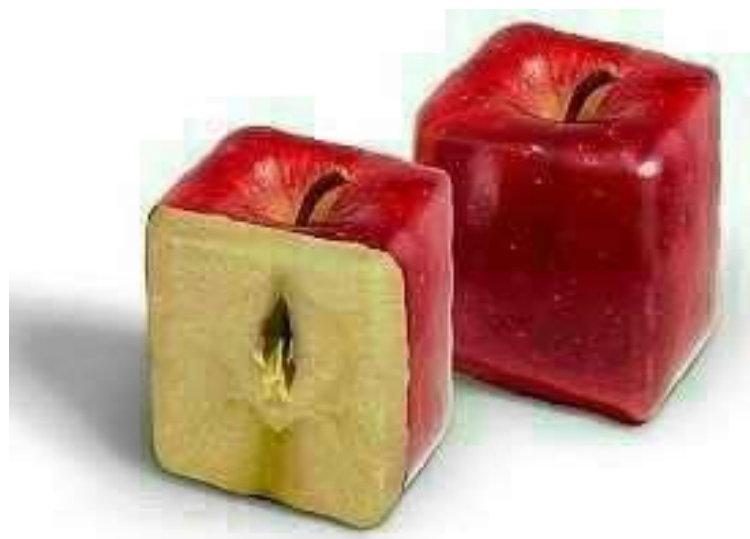
تعریف باغبانی (Horticulture)

Hortus (باغ) + cultura (کشت و پرورش)

باغبانی عبارت است از دانش، هنر و حرفه کاشت، داشت، برداشت و بازار رسانی انواع میوه، سبزی، گل و گیاهان زینتی و گیاهان دارویی

❖ دانش ❖ حرفه ❖ هنر

بطور کلی باغبانی شامل بخش‌های زیر می باشد:

❖ میوه کاری (Pomology)

❖ سبزی کاری (Olericulture)

❖ گل کاری (Floriculture)

❖ گیاهان دارویی (Medicinal plants)

❖ طراحی فضای سبز (Landscaping)

دلایل عدم تولید قابل توجه محصولات باغبانی در ایران

۱- عدم حمایت کافی دولت از کشاورزی و بالا بودن نسبی سطح دستمزدها

۲- عدم رعایت مبانی علمی و عدم استفاده از بذر خوب و کود کافی

۳- تولید بسیاری از محصولات روال مشخصی ندارد و تابع عواملی مثل قیمت محصول در سال قبل و

میزان بارندگی

۴- عدم استفاده از دستگاهها و مکانیزاسیون

گروه بندی گیاهان باغبانی

① بر اساس سیکل زندگی (Life cycle)

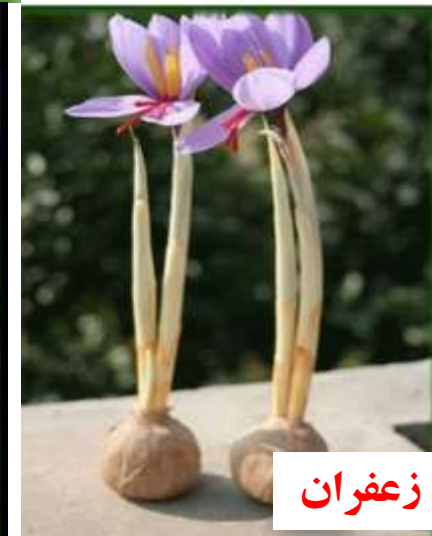
الف (گیاهان یکساله (Annual plants)

ب (گیاهان دوساله) (Biennial plants)

ج (گیاهان چند ساله (Perennial plants)

② براساس تعریف باغبانی و نحوه مصرف

- میوه
- سبزی
- گیاهان زینتی
- متفرقه

تعریف میوه

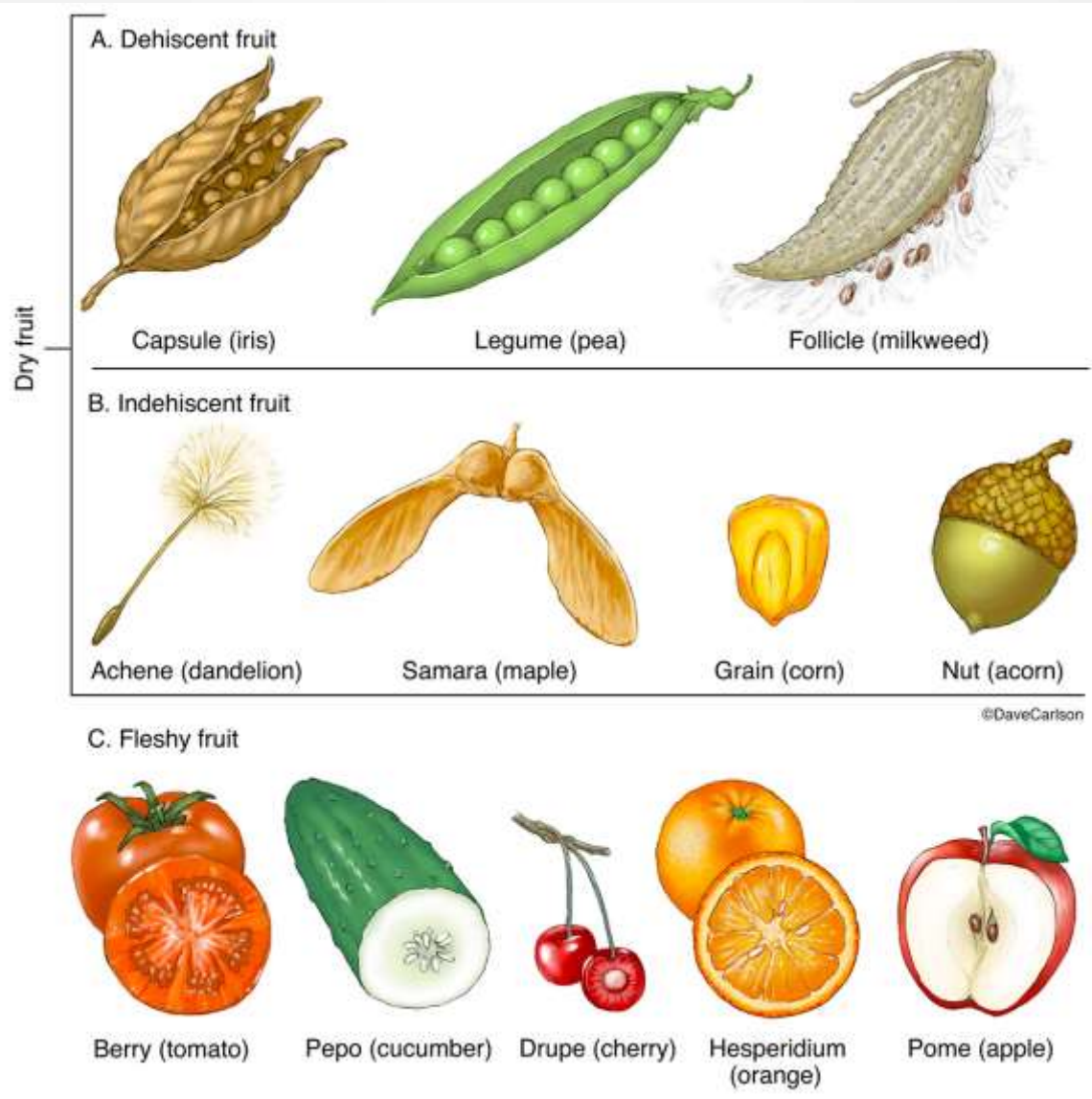
👉 از نظر گیاهشناسی:

عبارتست از تخمدان رشد کرده و

تکامل یافته یک گل که ممکن است

با برخی قسمتهای دیگر گل همراه

باشد.

👉👉 تعریف میوه از نظر باغبانی:

عبارتست از قسمت گوشتی و خوراکی یک گیاه چندساله که در بوجود آمدنش قسمتهای مختلف گل تأثیر مستقیم دارند. بنابراین هندوانه و خربزه به دلیل این که از یک گیاه یکساله بدست می آیند میوه محسوب نمی شوند.

👉👉 میوه ها از نظر احتیاجات حرارتی، به دو دسته تقسیم می شوند:

۱- میوه های مناطق معتدله (Temperate fruits zone)

۲- میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری (Tropical and subtropical fruits)

گروه بندی میوه های مناطق معتدله:

۱- میوه های درختی :

الف) میوه های دانه دار (Pome fruits) :

ب) میوه های هسته دار (Stone fruits):

ج) میوه های مرکب (Multiple fruits):

(د) خشکبارها (Nuts):

Ripe fruit with green outer pericarp enclosing seed-bearing endocarp.

In pecans, the outer pericarp splits into 4 sections.

Outer pericarp layer (husk).

Hard inner layer of the pericarp.

endocarp

© W.P. Armstrong 2006

The shell is similar to the endocarp of a dry drupe.

Inner pericarp (shell) surrounding the seed.

2 cotyledons (halves) of seed.

۲- میوه های دانه ریز (Small fruits) :

الف) آنهایی که میوه آنها سته یا حبه (Berry) است:

زغال اخته

انگور

انگور فرنگی

(ب) آنهائی که میوه مجتمع دارند (Aggregate fruits):

۲- میوه های مناطق نیمه گرمسیری و گرمسیری
(الف) درختان همیشه سبز:

ب) درختان میوه خزاندار:

(ج) گياهان علفی:

